

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПОВЕРЕНИК ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ
БУЛЕВАР КРАЉА АЛЕКСАНДРА 15 11000 БЕОГРАД**

На основу члана 22, ст. 1. т. 2) и т. 6) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ("Службени гласник РС", бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 и 105/21) изјављујемо

ЖАЛБУ

због непоступања и отежавања остваривања права на други начин

Транспарентност Србија је 25. децембра 2023. године путем електронске поште поднела захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја (бр. С – 490/2023) Вишем јавном тужилаштву (ВЈТ) у Београду, Савска 17 а, а на који ВЈТ није одговорило.

Захтевом смо тражили следеће:

1. Да ли је ВЈТ у Београду од било кога обавештено о чињеницама које указују на могуће извршење кривичног дела „давање и примање мита у вези са гласањем“, за које је месно и стварно надлежно, а које су објављене у новинарском истраживању ЦИНС, 29.11.2023. <https://www.cins.rs/cins-u-kol-centrusns-a-agencija-za-hostese-kupovina-glasova-i-milioni-u-kesu/>. Судаћи према вести која је на истом медију објављена тог дана <https://www.cins.rs/vise-javnotuzilastvo-o-cins-ovom-istrazivanju-cekamo-izborne-komisije/>, ВЈТ је било упознато са тим текстом, али је у одговору новинарима навело да ће евентуално кршење закона бити испитивано само ако га пријаве републичка, односно градска изборна комисија. У вези са тим, овим путем се тражи информација о следећем:

а. Која лица унутар ВЈТ су разматрала наводе из овог текста и могућност да је учињено кривично дело за које се гони по службеној дужности, и до каквог закључка је ВЈТ дошло тим поводом (копија документа из којег се може видети поступање једног или више лица унутар ВЈТ);

б. Уколико разматрање из тачке 1. подтачка а. овог захтева није вршено, овим путем се тражи информација о томе ко је формулисао и на основу чега одговор новинарима ЦИНС-а.

с. Којим прописом или другим актом је уређено да ВЈТ може да поступа у вези са кривичним делима за које постоје основи сумње у наведеном новинарском тексту само на основу обавештења од надлежне изборне комисије.

2. У Саопштењу ВЈТ се наводи и следеће: „Првом основном јавном тужилаштву у Београду као и основним јавним тужилаштвима у Младеновцу, Обреновцу и Лазаревцу нису стигле пријаве нити извештаји о било каквим уоченим неправилностима у вези са гласањем 17. децембра 2023. године.“ С друге стране, у медијима је објављена информација (вест од 4.12.2023) да је Првом ОЈТ у Београду поднета кривична пријава (од стране двоје кандидата за народне посланике) која се односи управо на основе сумње у извршење кривичних дела који се могу пронаћи у раније наведеном тексту ЦИНС-а <https://www.cins.rs/posle-cins-ovog-teksta-o-kolcentru-podneta-krivicna-prijava/>. У вези са тим, овим захтевом се тражи информација о томе да ли је та кривична пријава заиста поднета и када, да ли је ВЈТ – Посебно одељење за сузбијање корупције преузело поступање по тој кривичној пријави, будући да се она делом односи на кривична дела из надлежности ВЈТ и које радње су до сада у вези са том кривичном пријавом предузели ВЈТ, односно Прво ОЈТ у Београду.

3. Да ли је ВЈТ у Београду упознато и од када, са снимком који је објављен у медијима и на друштвеним мрежама, а у којем се из изјаве једног од кандидата за народне посланике може закључити да подстиче на извршење кривичног дела давања и примања мита у вези са гласањем и трговине утицајем, <https://nova.rs/vesti/politika/dejan-tomasevic-u-akciji-kupovineglasova-samo-jedan-put-predsednice-svi-cemo-da-glasamo-za-tebe-video/>. Да ли је ВЈТ разматрало постојање основа сумње да је извршено неко од кривичних дела из надлежности ВЈТ у Београду – посебног одељења за сузбијање корупције и какав је исход тог разматрања (копија документа из кога се то може видети).

4. Да ли ВЈТ у Београду – Посебно одељење за сузбијање корупције има документ у којем је прописано или одређено да је главни јавни тужилац, сваки или унапред одређени јавни тужилац, или неко од других запослених у ВЈТ, дужан да разматра постојање основа сумње у извршење кривичних дела за која се предузима гоњење по службеној дужности за која је ВЈТ, односно Посебно одељење надлежно, а на основу информација које су објављене у медијима или су доступне на други начин (када није поднета кривична пријава). У случају да овај документ или више докумената постоје, захтевом се тражи достављање њихових копија.

5. Уколико документ из тачке 4. овог захтева не постоји, овим захтевом се тражи информација о томе на који начин ВЈТ у Београду – Посебно одељење за сузбијање корупције испуњава своју обавезу из члана 6. ст. 1. Законика о кривичном поступку у ситуацијама када тужилаштву није поднета кривична пријава или обавештење од стране другог државног органа.

6. Да ли је ВЈТ у Београду поступало у било ком другом предмету у вези са изборима који су одржани 17.12.2023. по службеној дужности (у ситуацијама када нису поднете кривичне пријаве).

Поводом овог захтева орган власти је доставио одговор, који се односи само на једну тачку захтева која није наведена изричито, али се може идентификовати као тачка 2, док по осталим тачкама захтева орган власти није поступио у законском року, чиме је прекршио своју обавезу из члана 16. ст. 1. Закона.

Штавише, орган власти није поступио у складу са Законом ни у вези са поменутом тачком 2. захтева, јер је тражиоца упутио у целости на други орган власти – Прво основно јавно тужилаштво у Београду, као орган који поседује тражене информације, али је при том остало недоречено да ли (неке) од тражених информација под том тачком такође поседује и орган власти којем се тражилац обратио

(Више јавно тужилаштво у Београду). Подносилац захтева је уверен да би (неке) од тражених информација под овом тачком морало поседовати и Више јавно тужилаштво у Београду – и то информацију о томе да ли је „ВЈТ – Посебно одељење за сузбијање корупције преузело поступање по тој кривичној пријави, будући да се она делом односи на кривична дела из надлежности ВЈТ“ и „које радње су до сада у вези са том кривичном пријавом предузело ВЈТ у Београду“. Ако оваквог поступања/радњи није било, ВЈТ је требало да то недвосмислено и наведе, и да у смислу члана 19. Закона о томе обавести Повереника. Наиме, околност да други орган власти поседује тражене информације не искључује могућност да све или неке од тражених информација поседује и орган власти којем се тражилац обратио. Уз све то, у конкретном случају, постоје основани разлози да се сумња у истинитост навода ВЈТ у Београду да не поседује информације о поступању Првог ОЈТ у Београду. Наиме, као што се указује у захтеву, повод за његово достављање је било саопштење ВЈТ у којем су изнети подаци о поступању у предметима у вези са изборима не само ВЈТ, већ и свих ОЈТ са подручја Града Београда, те се основано може претпоставити да је ВЈТ од Првог ОЈТ прибавило и информације које се односе на дату кривичну пријаву.

Из ВЈТ до данас нисмо добили одговор на тражене информације, ни након истека рока предвиђеног у члану 16. ст. 1 Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Имајући у виду наведено, предлагемо да у поступку по жалби Повереник уважи ову жалбу и наложи органу власти да тражиоцу достави информације и документе који су предмет захтева.

Прилог:

- Захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја од 25. децембра 2023, који је објављен на сајту Транспарентности Србије:
https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/Zahtev_i_inicijativa_VJT_-_krivi%C4%8Dna_dela_u_vezi_sa_izborima.pdf
- Копија захтева послатог путем електронске поште 25.децембра 2023.г.
- Део одговора ВЈТ у Београду датиран 9.01.2024. (скениран, у два сегмента)

За организацију Транспарентност Србија
Александра Ајданић
18.јануара 2024.

